

**UCHWAŁA NR XXXIX/201/2020
RADY MIEJSKIEJ W DREZDENKU**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2020 roku poz. 713 ze zm.) oraz art. 4.¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2019 roku poz. 2277 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Celem realizacjizadań związanychzprofilaktykąirozwiązywaniemproblemów alkoholowychprzyjmuje się na rok 2021 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanieuchwałypowierza sięBurmistrzowi Drezdenka.

§ 3. Uchwaławchodzi wżyciez dniempodjęciamocą obowiązującąod 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Drezdenku

Mariusz Suchecki

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2021

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys. Zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5mln. (*źródło PARPA*). Na mocy ustawy z dnia 26 października 1986r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020r. poz 1492) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W celu realizacji tych zadań opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Drezdenko na rok 2021 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązaniu problemów wynikających z uzależnień. Program został przygotowany w oparciu o dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Drezdenku i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2020 roku poz. 1492) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 stanowi część Strategii i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drezdenko poprzez realizację następujących celów:

1. Prowadzenie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
2. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Do przygotowania programu korzystano z przepisów cytowanej ustawy, założeń zawartych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020, wytycznych i zaleceń Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz z potrzeb zgłaszanych przez przedstawicieli środowiska.

Cele strategiczne programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i zagrożeń społecznych
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują;
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele operacyjne programu:

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych;
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem;
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

PROGRAM DZIAŁAŃ NA 2021 r.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.

W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione korzystały również z oferty ruchów samopomocowych; przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Badania dowodzą, że aktywne uczestnictwo w grupach samopomocowych wzmacnia efekty leczenia uzależnienia. Samo uczestnictwo w ruchach samopomocowych najczęściej nie zastępuje psychoterapii uzależnienia.

1. Organizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez finansowanie usług terapeuty/instruktora leczenia uzależnień w celu odzyskania i wzmocnienia zdolności do funkcjonowania osób uzależnionych w społeczeństwie.

2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Alkoholowym

a. konsultacje i poradnictwo dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej w celu podtrzymania abstynencji i rehabilitacji społecznej i rodzinnej,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

b. udzielanie informacji o możliwości podejmowania leczenia w przypadkach uzależnienia od narkotyków, hazardu, leków

c. utrzymanie i pokrycie kosztów administrowania pomieszczeń

- koszt utrzymania pomieszczeń,
- zakup materiałów biurowych i papierniczych,
- zakup materiałów wyposażenia,
- zakup książek i czasopism,
- zatrudnienie na podstawie umowy-zlecenia wykwalifikowanych osób,
- usługi remontowe, naprawa, konserwacja.

3. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia (po zaopiniowaniu przez GKRPA).

Część osób uzależnionych po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, których celem jest przywrócenie im zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych.

4. Dofinansowanie wyjazdu terapeutycznego na ogólnopolskie spotkania trzeźwościowe.

5. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Najczęściej to rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem skłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym jest jednym z priorytetowych zadań samorządów lokalnych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. **Organizacja zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych** jak w zadaniu I.

2. **Działalność Punktu Konsultacyjnego:** jak w zadaniu I.

3. **Organizacja warsztatów dla rodziców „Szkoła dla rodziców i wychowawców”** – program profilaktyczny rozwijający umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne

4. **Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:**

- organizowanie szkoleń, współudział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach,
- doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty

5. **Prowadzenie zajęć profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych:** przy szkołach podstawowych w Trzebiczu, Drawinach,

- realizacja środowiskowych programów profilaktycznych,
- zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia wychowawcze, zajęcia rozwojowe
- pomoc w nauce, pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami,
- pomoc socjalna, dożywianie,
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych,
- stała współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej i szkołą;
 - a. zatrudnienie na podstawie umowy-zlecenia osób prowadzących zajęcia,
 - b. organizacja dożywiania dla dzieci,
 - c. zakup art. papierniczych, gier, materiałów do zajęć
 - d. zakup środków czystości, art. gosp.,
 - e. zakup materiałów wyposażenia, sprzętu biurowego,
 - f. dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób zatrudnionych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych,
 - g. organizacja czasu wolnego, wyjazdów, wycieczek dla dzieci.

6. **Tworzenie i doposażenie nowych miejsc w celu prowadzenia zajęć profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci zgodnie z zapotrzebowaniem .** Zakup mebli, wyposażenia, urządzeń, sprzętu, art. papierniczych do prowadzenia zajęć.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w oparciu o założenia profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej określonej w narodowym Programie zdrowia na lata 2016-2020.

We wrześniu 2019r. na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostały przeprowadzone na terenie miasta i gminy terenowe szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych wraz ze sprawdzeniem potencjalnej dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich oraz nietrzeźwych.

W znacznej większości ze sprawdzanych punktów sprzedających alkohol (41 z 54 punktów) sprzedawcy nie wymagali dokumentu potwierdzającego wiek nabywcy. Jest to niestety bardzo zły wynik w skali kraju, który sugeruje potrzebę szkoleń i kontroli, które pomogą w ograniczaniu dostępności alkoholu dla osób wyglądających na nieletnie i nietrzeźwe.

1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

2. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych.

3. Finansowanie szkoleń i podnoszenia kompetencji dla nauczycieli jako realizatorów programów profilaktycznych

4. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element oddziaływań profilaktycznych.

5. Organizacja lokalnych imprez profilaktycznych – wdrażanie nowych metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu:

- konkursy plastyczne, literackie,
- olimpiady,
- zawody sportowe o charakterze profilaktycznym
- przedstawienie teatralne,
- pikniki rodzinne
- inne formy.

6. Działalność informacyjno – edukacyjna:

- prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych,
- prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (wydawanie i rozpowszechnianie ulotek i broszur),
- zakup literatury i publikacji dotyczącej problemów alkoholowych i jej rozpowszechnianie.

7. Organizacja szkoleń dla właścicieli lokalów i sprzedawców napojów alkoholowych zwiększających świadomość sprzedaży i podawania napojów alkoholowym osobom nietrzeźwym i nieletnim

8. Organizacja ferii zimowych:

- prowadzenie zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym w hali sportowo-rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie zajęć na terenie szkół i w innych jednostkach.

9. Wypoczynek letni:

- dofinansowanie wycieczek, obozów dla dzieci pochodzących z rodzin z problemami alkoholowymi w uzgodnieniu ośrodkiem pomocy społecznej.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Stowarzyszenia abstynenckie podejmują aktywności ukierunkowane na wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, nawiązywanie kontaktu z osobami uzależnionymi, motywowanie ich do leczenia odwykowego. Podejmują też interwencje wobec osób z problemem alkoholowym. Organizują różnego rodzaju zajęcia rehabilitacyjne skierowane do osób uzależnionych i członków ich rodzin, ucząc umiejętności psychologicznych, społecznych i praktycznych. Oddziaływania te są niezwykle istotnym elementem w procesie zdrowienia. Zapobiegają one wykluczeniu społecznemu i zapewniają integrację społeczną osobom z problemem alkoholowym.

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w tym wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu różnorodnych problemów.

2. Wsparcie finansowe Komendy Powiatowej Policji poprzez zakup materiałów profilaktycznych.

V. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Wydawanie postanowień dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady.

2. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Burmistrza.

3. Prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. Wynagrodzenie dla członków GKRPA. Za udział w posiedzeniu GKRPA ustala się wynagrodzenie dla jej członków w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020r. Dz. U. z 2020r. poz. 1596.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej.

1. Dofinansowanie pokrycia kosztów związanych z działalnością CIS w tym:

- koszt reintegracji zawodowej i społecznej uczestników,
- funkcjonowanie administracyjne CIS.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 4 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2277) rada gminy uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.